

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 593/2017-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 6. októbra 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészároša predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Ľubošom Petrovským, Štúrova 20, Košice, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 13/2016 zo 14. decembra 2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 1 Co 102/2015 z 21. októbra 2015, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 14. februára 2017 doručené podanie [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. Ľubošom Petrovským, Štúrova 20, Košice

(pôvodne zastúpeného advokátom JUDr. Ladislavom Strižovským, Starosaská 11, Spišská Nová Ves, pozn.), ktoré ústavný súd podľa obsahu kvalifikoval ako sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Cdo 13/2016 zo 14. decembra 2016 (ďalej aj „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“) a rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 1 Co 102/2015 z 21. októbra 2015 (ďalej aj „napadnutý rozsudok krajského súdu“).

Zo sťažnosti a z pripojených príloh vyplýva, že sťažovateľ sa ako žalobca v konaní vedenom Okresným súdom Spišská Nová Ves (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 10 Co 124/2005 domáhal náhrady škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej diskrimináciou v zamestnaní. O žalobe rozhodol okresný súd rozsudkom sp. zn. 10 C 124/2005 z 13. augusta 2009 tak, že ju v celom rozsahu zamietol. Proti označenému rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom krajský súd rozhodol napadnutým rozsudkom (v poradí štvrtým rozhodnutím, pozn.) tak, že ho potvrdil a nepriznal účastníkom náhradu trov konania.

Sťažovateľ podal proti napadnutému rozsudku krajského súdu dovolanie z dôvodu, že mu mala byť odňatá možnosť konať pred súdom podľa v tom čase platného a účinného § 237 ods. 1 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku. O dovolaní sťažovateľa rozhodol najvyšší súd ako dovolací súd napadnutým uznesením tak, že ho odmietol ako procesne neprípustné.

Sťažovateľ po popise skutkového stavu vyslovuje výhrady proti napadnutému rozsudku krajského súdu, ako aj postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu, a v tejto súvislosti takto argumentuje:

«Sťažnosť na Ústavný súd SR však dávam z dôvodu vo veci diskriminácie (sp. zn. 10 C/124/05 OS SNV) proti KS KE rozsudok sp. zn. 1 Co/102/2015 zo dňa 21. októbra 2015 príloha, napriek spôsobenej škode vidíte doložený prepočet, proti

znaleckému posudku č. 22/2009 [REDAKOVANÉ], úmyselne urobila podvod, mám za to že na „objednávku“. Žiadali sme kontrolný znalecký posudok, ktorý nám súd odmietol. Vidíte rozsudok Krajského súdu KE sp. zn. 1 Co/185/2009-334 z 21. októbra 2010 príloha hoci nebola škoda správne vyčíslená, rozhodol som sa už to nechať s takýmto odškodnením...

Po zrušení rozsudku KS KE 1 Co/125/2012 aj uznesenia 1 Co 125/2012 vytýčil predseda JUDr. Csákoci nové pojednávanie 3 Co/102/2015 na deň 25. 03. 2015 na ktoré ma predvolal, vidíte prílohu. Z dôvodu podozrivých machinácií som žiadal vec odročiť a vzniesol som námietku predpojatosti. V celom konaní aj v odvolaní a dovolaní som bol oslobodený od súdnych poplatkov a bol mi pridelený bezplatný advokát JUDr. Ladislav Strižovský vidíte Uznesenia OS SNV prílohy.

Dr. Csákoci môjmu obhajcovi ani predvolanku neposlal. Nato mu bol zaslaný list z [REDAKOVANÉ] zo dňa 24. 03. 2015 doručeným KS KE 27. marca 2015, ktorý JUDr. Csákoci predou mnou utajil, mal rozhodujúci význam pre JUDr. Csákociho, závažný, keď už nevytýčil nový termín pojednávania na deň 25. 10. 2015. Konal už bez mojej účasti aj účasti môjho advokáta vyniesol zamietavý rozsudok - proti mne. Tento dopis mi bol doručený až 2. novembra 2015.

Keďže ten dopis bol závažný - rozhodujúci vo veci dokazovania (na nový termín už predvolanky nezaslal) ku ktorému som sa nemohol vyjadriť mi bol zaslaný až po vynesení rozsudku(zo dňa 21. októbra 2015) teda až 2. novembra 2015 mám za to, že mi bola postupom KS KE odňatá možnosť konať pred súdom na spravodlivý proces, tak sme dali dovolanie na Najvyšší súd SR sp. zn. 4 Cdo 13/2016 zo 14. 12. 2016, bola nám odmietnutá námietka, aj žiadosť na kontrolný znalecký posudok, čím je mi ubraté právo na spravodlivý proces v zmysle článku 6 odst. 1 Dohovoru...

Rozhodnutie KS KE napádam z dôvodu, že tento pri aplikácii vykonaných nezvratných dôkazov sa natoľko odchýlil, že zásadne poprel ich účel a význam.

Nezaoberal sa našimi námietkami, argumentmi a návrhmi dôkazov – kontrolný znalecký posudok, účasti na pojednávaní na KS KE dňa 25. 10. 2015 z dôvodu zložitosti hoci na deň 25.03.2015 predvolanku poslal – na vykonanie dôkazov s výhradou, že (ne)majú význam pre rozhodnutie o veci samej...

Tým, že uvedené princípy neboli rešpektované odvolacím súdom došlo k porušeniu základného práva žalobcu na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 odst. 1 Dohovoru, resp.

čl. 46 odst. 1 Ústavy SR v spojení s § 157 odst. 2 O. s. p. a tým aj k naplneniu dovolacieho dôvodu uvedeného v § 237 písmena f/ O. s. p., ktorý viedol k prípustnosti, ale aj dôvodnosti mimoriadneho opravného prostriedku podaného žalobcom...»

Vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu sťažovateľ zdôrazňuje, že ním bolo odmietnuté jeho dovolanie, a preto „vznášame námietku aj proti tomuto...“, a poukazuje, že sťažnosť podáva včas, keďže „Právoplatnosť tohto uznesenia je 17.01.2017 a tým je zachovaná lehota na podanie sťažnosti §53 odst. 3.“. Táto časť sťažnosti však neobsahuje žiadnu konkrétnu vecnú argumentáciu, ktorou by sťažovateľ odôvodňoval porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivý proces napadnutým uznesením dovolacieho súdu.

Na základe argumentácie obsiahnutej v sťažnosti sťažovateľ navrhuje, aby ju ústavný súd prijal na ďalšie konanie a následne o nej nálezom takto rozhodol:

„Základné práva sťažovateľa [REDAKOVANÉ] v zmysle čl. 127 odst. 1 Ústavy SR vo veci porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu v zmysle čl. 6 odst. 1 Dohovoru na spravodlivý proces bolo porušené.

Súd priznáva sťažovateľovi vzniknuté súdne trovy, odmenu a náhradu hotových výdavkov, zástup-covi/-kyni.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom

súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí rozsah predmetu konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na to môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv. Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľ zastúpený zvoleným advokátom (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, IV. ÚS 287/2011).

Z povahy veci vyplýva, že petit sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy musí zodpovedať požiadavkám vyvoditeľným z § 56 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého

„(1) Ak Ústavný súd sťažnosti vyhovie, v náleze vysloví, ktoré základné právo alebo sloboda a ktoré ustanovenie Ústavy, ústavného zákona alebo medzinárodnej zmluvy sa porušili, a akým právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom sa základné právo alebo sloboda porušili...“.

Sťažovateľom navrhnutý petit (citovaný v časti I. tohto uznesenia) už na prvý pohľad nezodpovedá požiadavkám vyvoditeľným z § 56 zákona o ústavnom súde, keďže okrem iných nedostatkov neobsahuje označenie, „... akým právoplatným rozhodnutím, opatrením

alebo iným zásahom sa základné právo alebo sloboda porušili“ (§ 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

Vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľ je zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom, by uvedené nedostatky vo formulácii petitu sťažnosti už samy osebe postačovali na to, aby ústavný súd sťažnosť sťažovateľa odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov je totiž advokát povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom (napr. II. ÚS 117/05, IV. ÚS 267/08).

Napriek uvedenému ústavný súd podľa obsahu kvalifikoval predmet sťažnosti tak, ako to je uvedené v záhlaví tohto uznesenia, a uprednostňujúc materiálny prístup k ochrane ústavnosti preskúmal pri predbežnom prerokovaní sťažnosť aj z hľadiska existencie ďalších dôvodov na odmietnutie sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

II.1 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu

Jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej

lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 64/03, I. ÚS 188/03).

Sťažnosť bola v časti smerujúcej proti napadnutému rozsudku krajského súdu z 21. októbra 2015 ústavnému súdu doručená (14. februára 2017) zjavne po uplynutí dvojmesačnej lehoty uvedenej § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, keďže napadnutý rozsudok odvolacieho súdu nadobudol právoplatnosť už 4. decembra 2015. Napriek uvedeným skutočnostiam ústavný súd neodmietol túto časť sťažnosti ako oneskorene podanú, keďže dospel k záveru, že na vec sťažovateľa možno aplikovať ustálenú judikatúru ústavného súdu, podľa ktorej v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) sa lehota na prípadné podanie sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy po rozhodnutí o dovolaní považuje za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu, s výnimkou prípadov, keď to konkrétne okolnosti posudzovanej veci zjavne vylučujú (m. m. I. ÚS 184/09, I. ÚS 237/09, I. ÚS 239/09, IV. ÚS 49/2010, IV. ÚS 453/2010).

Vzhľadom na uvedené sa ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľa sústredil na posúdenie, či možno túto časť sťažnosti považovať za zjavne neopodstatnenú. Z citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde totiž okrem iného vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu. Podľa argumentácie sťažovateľa krajský súd nesprávne vyhodnotil vykonané dôkazy, a to tak, že „zásadne poprel ich účel a význam“, (ďalej aj „prvá námietka“) a zároveň mu postupom krajského súdu mala byť odňatá možnosť konať pred súdom z dôvodu, že mu nebol doručený list žalovaného z 25. marca 2015, s ktorým sa mohol po prvýkrát oboznámiť až po vynesení napadnutého rozsudku odvolacieho súdu (ďalej aj „druhá námietka“).

V nadväznosti na námietky sťažovateľa k nesprávnemu vyhodnoteniu dôkazov ústavný súd poukazuje na relevantnú časť napadnutého rozsudku, v ktorej krajský súd predovšetkým uvádza:

„Z dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa vyplýva, že k zásahu zo strany žalovanej došlo na pracovisku v pomerne úzkom pracovnom kolektíve a teda dôsledky tohto zásahu spočívajúce v znížení cti a dôstojnosti žalobcu sa mohli prejaviť predovšetkým vo vzťahu k členom tohto kolektívu. Odvolací súd v tomto smere poukazuje na skutočnosť, že v konaní boli ako svedkovia vypočutí viacerí spolupracovníci žalobcu. Z ich výpovedí vyplýva, že väčšina z nich (okrem svedka Nagya) nevnímala postup zamestnávateľa ako neoprávnený zásah vo vzťahu k žalobcovi. Naopak oni sami mali voči žalobcovi ako kolegovi výhrady, ktoré aj prejavili podpisom otvoreného listu v ktorom odmietali naďalej s ním spolupracovať.“

K obrane žalobcu spočívajúcej v tvrdení, že takáto aktivita jeho spolupracovníkov bola vyvolaná snahou vyjsť v ústrety žalovanej ako zamestnávateľovi odvolací súd dodáva, že žalobca v tomto smere neunesol dôkazné bremeno. Uvedení svedkovia totiž konkretizovali dôvody, prečo vnímali žalobcu ako problémového pracovníka. Z takto vykonaných dôkazov teda nemožno vyvodiť záver, aby zásah žalovanej vyvolal u spolupracovníkov žalobcu zníženie vážnosti a dôstojnosti v značnej miere. K tvrdeniu žalobcu o dôsledkoch konania žalovanej, ktoré sa mali prejaviť v jeho rodinnej sfére, odvolací súd, v zhodne so závermi súdu prvého stupňa udáva, že k tejto otázke žalobca v konaní produkoval iba svoje tvrdenia, na ktoré však neoznačil dôkazy a preto v tomto smere možno vyvodiť dôvodný záver o tom, že na tieto tvrdenia žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno.

Za významnú skutočnosť možno považovať aj to, že uvedený zásah trval pomerne krátku dobu od augusta do októbra 2005 a teda z hľadiska časového nemožno dôvodne predpokladať vyvolanie žalobcom tvrdených závažných dôsledkov v tejto ním uvedenej oblasti jeho rodinných vzťahov. Samotná skutočnosť, že žalobca pracoval u svojho zamestnávateľa v označenom období v zmenenom rozsahu bez ďalšieho nepreukazuje jeho väčšie obmedzenie v možnosti realizovať sa v týchto rodinných vzťahoch.

Samotná skutočnosť, že zásah zo strany žalovanej už netrvá a že došlo aj k výmene členov pracovného kolektívu však nemôže sama o sebe vyvolať záver o zvýšenej závažnosti následkov, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, pokiaľ takýto nárok nemá oporu v zákonom predpokladaných podmienkach. Samotná zmena aktuálnosti na ospravedlnenie totiž sama o sebe nemôže vyvolať záver o zvýšení miery zásahu do dôstojnosti a vážnosti žalobcu, pokiaľ to nevyplýva aj z iných skutkových okolností.

S poukazom na uvedené závery sa odvolací súd stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa v tom, že žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno na preukázanie dôvodnosti nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch a keďže iný nárok, ktorý by bol za daných okolností primeraný žalobca neuplatnil, správne rozhodol súd prvého stupňa, ak jeho nárok v tomto smere zamietol. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvého stupňa v tomto zamietavom výroku ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil. “

Vychádzajúc predovšetkým z citovaného ústavný súd zastáva názor, že napadnutý rozsudok krajského súdu je v časti týkajúcej sa vyhodnotenia výsledkov dokazovania ústavne akceptovateľným spôsobom odôvodnený, a preto ústavný súd považuje prvú námietku sťažovateľa za nedôvodnú.

K (druhej) námietke sťažovateľa o odňatí možnosti konať pred odvolacím súdom sa podrobne vyjadril v odôvodnení napadnutého uznesenia aj najvyšší súd ako dovolací súd, ktorý k nej najmä uviedol:

„V posudzovanej veci dovolací súd dospel k záveru, že doručenie vyjadrenia žalovanej z 24. marca 2015 žalobcovi odvolacím súdom až po vyhlásení rozsudku vo veci samej, nemalo v danom prípade za následok odňatie možnosti žalobcovi konať pred súdom.

Z obsahu spisu je totiž zrejmé, že Krajský súd v Košiciach po vrátení mu veci Najvyšším súdom Slovenskej republiky uznesením z 20. januára 2015 sp. zn. 4 Cdo 463, 464/2013, 4 Cdo 13/2016 vytýčil nový termín pojednávania na 25. marca 2015. Žalobca predvolanie na pojednávanie expedované krajským súdom 11. marca 2015 prevzal na pošte 13. marca 2015 a následne 14. marca 2015 adresoval k rukám predsedu Krajského súdu v Košiciach sťažnosť a námietku zaujatosti voči predsedovi senátu I Co, JUDr. Ladislavovi Csakocimu, v dôsledku čoho bol termín pojednávania vytýčený na 25. marca 2015, zrušený. Žalovaná listom z 24. marca 2015, doručeným krajskému súdu 27. marca 2015, podala vyjadrenie k žalobcom vznesenej námietke zaujatosti. Následne bol spis predložený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o vznesenej námietke zaujatosti, ktorý prípisom z 15. apríla 2015 sp. zn. 1 Nc 2/2015 vrátil spis krajskému súdu bez vydania rozhodnutia o námietke zaujatosti z dôvodu, že námietka zaujatosti nespĺňala zákonom požadované náležitosti a týkala sa len okolností, ktoré § 14 ods. 3 O. s. p. výslovne nepripúšťa ako dôvod na vylúčenie sudcu. Ak potom Krajský súd v Košiciach na základe žiadosti žalobcu mu prípisom z 8. októbra 2015 doručoval vyjadrenie žalovanej smerujúce k ním vznesenej námietke zaujatosti a túto zásielku si žalobca vyzdvihol na pošte až 2. novembra 2015, t. j. až po vyhlásení rozsudku odvolacieho súdu, nemal tento postup v danom prípade za následok odňatie možnosti žalobcovi konať pred súdom. Uvedené vyjadrenie žalovanej smerujúce k vznesenej námietke zaujatosti totiž žiadnym spôsobom rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci samej neovplyvnilo a jeho doručenie žalobcovi bolo bez právneho významu pre rozhodnutie o odvolaní.“

Z citovaného vyplýva, že list, ktorý sťažovateľ považuje za rozhodujúci dôkaz vo veci samej, bol procesným vyjadrením protistrany k jeho námietke zaujatosti smerujúcej proti predsedovi senátu odvolacieho súdu (išlo pritom o námietku, ktorá mala základ v postupe v konaní a v rozhodovaní namietaného sudcu, ktorá je *ex lege* neprípustná, pozn.), o ktorej nadriadený súd ani nerozhodoval. Za týchto okolností nemožno považovať oneskorené doručenie stanoviska protistrany k námietke zaujatosti za taký zásah do práva na kontradiktórnosť konania, ktorý by bol spôsobilý ústavne relevantným spôsobom zasiahnuť do základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu či práva na spravodlivý proces.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd zastáva názor, že napadnutý rozsudok krajského súdu ako celok nemožno považovať za arbitrárny alebo zjavne neodôvodnený. Naopak, právne závery krajského súdu ústavný súd považuje z ústavného hľadiska za akceptovateľné a udržateľné, a preto nemá dôvod do napadnutého rozsudku zasahovať.

Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom krajského súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Ústavný súd vo svojej ustálenej judikatúre opakovane zdôrazňuje (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010), že právo na súdnu ochranu nemožno stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej, alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

Ústavný súd sa z obsahu napadnutého rozsudku presvedčil, že krajský súd sa námietkami sťažovateľa zaoberal v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že sťažovateľ v tomto konaní dostal odpoveď na všetky podstatné okolnosti prípadu. V tejto súvislosti už ústavný súd uviedol, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05).

Na tomto základe ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť v časti namietajúcej porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

II.2 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu

Vo vzťahu k časti sťažnosti smerujúcej proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu, ktorým bolo ako procesne neprípustné odmietnuté dovolanie sťažovateľa, ústavný súd opakovane konštatuje, že sťažnosť neobsahuje žiadnu konkrétnu vecnú argumentáciu, ktorou by sťažovateľ odôvodňoval vyslovenie porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením. Sťažovateľ sa obmedzil na konštatovanie, že vo vzťahu k tejto časti sťažnosti bola zachovaná lehota pre podanie sťažnosti ústavnému súdu a že „*vznášame námietku*“ aj proti rozhodnutiu dovolacieho súdu.

Podľa § 20 ods. 1 druhej vety zákona o ústavnom súde „Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka ... odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy.“. Z citovaného vyplýva, že obligatórnou (zákonom predpísanou) náležitosťou každého návrhu na začatie konania pred ústavným súdom je odôvodnenie návrhu.

Ústavný súd vo svojej ustálenej judikatúre opakovane pripomína, že nedostatok, resp. absencia odôvodnenia návrhu na začatie konania (sťažnosti) má významné procesné dôsledky. Zo zákona totiž možno vyvodit' základnú povinnosť každého sťažovateľa, aby čo najpresnejšie opísal skutkový stav, z ktorého vyvodzuje svoj procesný nárok na ochranu poskytovanú ústavným súdom. Okrem opísania skutkových okolností musí odôvodnenie sťažnosti obsahovať najmä právne argumenty a právne posúdenie predloženého sporu. Subjektívny názor sťažovateľa o porušení ním označených práv nie je dostatočným dôvodom na záver, že mohlo dôjsť k ich namietanému porušeniu, ak chýbajú objektívne okolnosti, ktoré by dovolili takýto záver aspoň na účely prijatia sťažnosti na ďalšie konanie. Ak sťažnosť sťažovateľa neobsahuje kvalifikované odôvodnenie, tak potom nespĺňa ani podstatnú – zákonom predpísanú náležitosť ustanovenú v § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde (m. m. IV. ÚS 359/08).

Na tomto základe ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol túto časť sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

Keďže ústavný súd sťažnosť odmietol ako celok, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v sťažnosti (priznanie primeraného finančného zadosťučinenia a náhrada trov konania).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. októbra 2017